

ESPAI D'OPINIONS**Nº350**
Desembre 2013**Joana Barceló Martí****Diputada Grup Socialista en el
Parlament de les Illes Balears**

UN NOU PLA D'OCUPACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2013/2017?

L'esborrany de Pla d'Ocupació presentat pel Govern del PP, fa pocs dies, sorprenentment es presenta sense diagnosi, sense concertació prèvia, i sense quantificació de les mesures, ni aportació extraordinària per part del Govern de les Illes. Es aquest document un Pla d'Ocupació? Quatre reflexions:

Primer: Com podem afrontar els problemes si no som capaços de identificar-los? Aquesta és la primera pregunta sense resposta, perquè en el document no hi trobarem, per exemple, ni la més mínima referència a la precarietat laboral, un fet que marca l'evolució i el increment insostenible de la pobresa dels treballadors a les nostres Illes. Tampoc trobarem el impacte de la baixada dels costos laborals, a Balears un 10% per baix la mitja nacional, i que no s'ha traduït en cap cas en la creació d'ocupació (recordem que tenim al novembre del 2013, 10.300 afiliats menys que al mateix mes del 2011). Ni trobarem l'anàlisi dels motius del perquè tenim avui més joves que ni estudien ni treballen, per què tenim menys joves ocupats?. Altres dades tampoc són dignes d'anàlisi com l'atur de llarga durada en majors de 45 anys, o el perquè és la nostra comunitat aquella en la que es dona la menor cobertura de prestacions i subsidis de les persones en atur de tot l'Estat.

No hi són les persones, els treballadors i treballadores, ni les empreses, perquè tampoc l'anàlisi sectorial hi té cabuda, ni el més mínim intent d'analitzar el motiu de la nostra baixa competitivitat, i del com podem ajudar a superar-la. Una manca d'anàlisi que té un directe impacte en el fet de que no existeix en tot el Pla ni un sol comentari en referència a la nostra indústria tradicional, un fet inacceptable.

En segon lloc, ens hem de demanar si el seu l'objectiu és la concertació social i econòmica. Creiem que és imprescindible, perquè la concertació és l'objectiu de la política social d'Europa. L'exemple és el Programa de Garantia Juvenil Europea, recursos que es preveuen rebre i que se incorporen en el Pla presentat. El Consell d'Europa és molt clar i demana als Estats que "vetllin per

que els interlocutors socials a tots els nivells participin activament en el disseny i l'aplicació de les polítiques dirigides als joves”.

Aconseguir un acord i per tant la participació activa dels agents econòmics i socials per a millorar el mercat laboral, crear i mantenir i millorar l'ocupació és el primer objectiu, perquè són els treballadors i les empreses els principals protagonistes en l'objectiu de crear i mantenir ocupació.

En aquest sentit, i per aconseguir el primer objectiu, la concertació, és important la retirada del document titulat “Esborrany del Pla d'Ocupació, 2013-2017”, de les mesures anomenades Reformes Estructurals, atès que malgrat formin part d'un Pla Estratègic del Govern en matèria econòmica, difícilment poden formar part del Pla d'Ocupació, atès que no es pot justificar la participació activa dels agents econòmics i socials en la seva aprovació, per altra banda ja feta sense cap tipus de concertació ni social ni política.

Es més, la lògica seria que fos el Pla d'Ocupació un dels punts del Pla Estratègic del Govern en matèria econòmica, atesa la diferenciació entre mesures que directament ha de prendre el Govern en funció dels objectius proposats, i –per altra banda- altres mesures que s'haurien de dissenyar i aprovar de manera participada amb els agents afectats, com són les mesures d'un Pla d'Ocupació. És més, amb tanta reforma estructural s'oblida el més important: el disseny del full de ruta del SOIB a les Illes, la cartera estructurada de serveis, quina és l'aposta per les polítiques actives d'ocupació per que responguin a la realitat laboral actual del moment que vivim. En definitiva, respondre a les preguntes de com volem ajudar a les persones aturades, quins drets quantificables volem per ells, a quin percentatge arribem amb l'orientació, quin model d'intermediació,...

I en tercer lloc, ens han dit que els col·lectius prioritaris d'actuació són els joves, els aturats de llarga durada i els col·lectius més vulnerables. Però hi trobem mesures específiques per aquests col·lectius, mesures quantificades? No. I el cas paradigmàtic són els joves: On és el programa de garantia juvenil? On és l'orientació personalitzada als joves des del primer moment? On és el compromís de respondre als 4 mesos des que un jove acabi els estudis o acabi una feina, de donar-li una resposta formativa, o de contractació? Quina és la previsió anual del nombre de joves que podran realitzar pràctiques no laborals becades i amb cotitzacions a la Seguretat Social, quants de joves titulats -des de certificats de professionalitat a titulacions universitàries- sense experiència professional hi podran accedir? Es pot garantir formació professional a tots els nivells per a tots els joves en atur d'acord amb les seves característiques específiques individualitzades? Quin és el volum de previsió anual formativa? Amb quin pressupost compta? Quina és la mesura prevista per als joves que no han acabat els estudis obligatoris? Com es podran reincorporar al sistema educatiu? Està prevista la formació amb alternança? Quina serà la capacitat anual? Quins nous incentius a la contractació permetran a les nostres illes la creació d'ocupació neta per a joves en atur? Quins són els incentius especials a les illes per ajudar als joves a l'emprenedoria? Quines són les mesures específiques per garantir el seu accés al crèdit o microcrèdit?

I en quart lloc, el més important: no trobem en l'esborrany del Pla el compromís econòmic del Govern amb la creació i el manteniment de l'ocupació, el seu compromís amb un treball decent, com diu l'esborrany del Pla, en uns moments molt difícils. I són molt difícils per a molts treballadors i treballadores, tant pels que fan feina en total precarietat, com pels que estan a l'atur, i esgoten el temps de prestacions, o els joves, els que no tenen ni estudis bàsics, o els que amb un títol no troben cap feina i han de marxar. En aquests moments durs, d'augment de la pobresa i de la desesperança, estaria bé que el Govern, en la seva responsabilitat de governar per a tots, fes un esforç per les persones que més pateixen per manca de treball.

L'esborrany del Pla preveu molts pocs recursos propis del Govern, just 7,2 milions d'euros que el Govern destina a programes de l'àmbit laboral (descomptant personal, capítol 1 i 2). La resta són recursos de l'Estat, que per cert, han baixat un 60% en relació al 2011, i les previsions dels recursos que per ocupació juvenil arribaran des de Europa. Estaria bé fer un esforç més gran - així ho va aprovar el Parlament el mes de maig del 2012- un esforç extraordinari, pels joves, pels aturats de llarga durada, per lluitar contra la pobresa laboral.

En aquest sentit, per guanyar credibilitat i per valorar la bonança del Pla, són necessaris objectius quantificables, és necessari quantificar les mesures, per analitzar i compartir l'efectivitat d cadascuna, i el real compromís del Govern: A quines persones van destinades cadascuna de les accions proposades?; A quantes persones arribaran cadascuna de les accions previstes? Quin és el cost econòmic, o els recursos econòmics que destina el Govern a cadascuna de les accions? Quines i quantes, on són i on seran en el territori de les illes, les persones que treballaran per fer realitat aquest Pla? Tindrà aquest Pla un caràcter o vessant territorialitzada? Quin paper hi jugaran els Consells Insulars i els Ajuntaments?

Són quatre aportacions, entre d'altres, per avançar en el que creiem un objectiu fonamental: un ample acord per la creació, millora i manteniment de l'ocupació a les nostres Illes.